

Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru SEXUOLOGIE A ASISTOVANÁ REPRODUKCE

1	Cíl specializačního vzdělávání.....	2
2	Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání.....	2
3	Učební plán	3
3.1	Učební osnova základního modulu.....	3
3.1.1	Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu.....	5
3.2	Učební osnovy odborných modulů – povinné	5
3.2.1	Učební osnova odborného modulu OM 1	5
3.2.2	Učební osnova odborného modulu OM 2	8
3.2.3	Učební osnova odborného modulu OM 3	10
4	Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání.....	11
5	Profil absolventa	11
5.1	Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost	11
6	Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť	12
6.1	Akreditovaná zařízení a pracoviště	13
7	Tabulka modulů	14
8	Seznam doporučených zdrojů	15

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru **Sexuologie a asistovaná reprodukce** je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Zdravotní laborant pro sexuologii a asistovanou reprodukci osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Sexuologie a asistovaná reprodukce je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání zdravotního laboranta dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Specializační vzdělávání nemusí být uskutečňováno při výkonu povolání, účastník vzdělávání však musí před přihlášením se k atestační zkoušce splnit dobu výkonu povolání stanovenou § 56 odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb.

Část specializačního vzdělávání (základní modul) lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18 – 24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. V případě, že celková délka specializačního vzdělávání se od celodenní průpravy liší, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávací program obsahuje celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zdravotnického zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje modul základní a moduly odborné se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Sexuologie a asistovaná reprodukce je:

- zařazení do oboru specializačního vzdělávání,
- výkon povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání minimálně 1 rok z období 6 ti let v rozsahu minimálně ½ stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby do data přihlášení se k atestační zkoušce,

- absolvování teoretické výuky,
- absolvování povinné odborné praxe v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,
- získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,
- úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení Logbooku o průběhu specializačního vzdělávání a záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe. Počet výkonů uvedených v kapitole 3.2 *Učební osnovy odborných modulů – povinné* je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

3.1 Učební osnova základního modulu

Základní modul – ZM	Organizačně provozní problematika klinických laboratoří	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	20	
Cíl	Vybavit zdravotního laboranta znalostmi potřebnými k organizační a metodické práci specialisty.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Vzdělávání dospělých	Úvod do specializačního vzdělávání. Význam celoživotního vzdělávání. Zásady vzdělávání dospělých, metody, formy cíle, motivační faktory, hodnocení účastníků SV.	2
Ekonomika provozu klinických laboratoří	Akreditace laboratoří. Optimalizace materiálně technického vybavení. Optimalizace personálního obsazení. Validace laboratorních metod. Externí a interní způsob hodnocení kvality.	3
Organizace a řízení zdravotní péče	System péče o zdraví lidu v ČR. Ekonomika provozů zdravotnických zařízení v ČR. Rozvoj lidských zdrojů ve zdravotnictví. Zdravotní pojištění.	5
Právní problematika	Právní řád. Zdravotně-sociálně-hygienická oblast v právním prostředí. Právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče. Právní odpovědnost ve zdravotnictví.	4
Krizový management	Mimořádné události a katastrofy. Krizová připravenost. Hromadný výskyt postižených.	6

	Evakuace nemocnice. Ochrana obyvatelstva.	
Systém managementu jakosti v klinických laboratořích	Filozofie jakosti, základní pojmy v oblasti managementu jakosti. Národní politika podpory jakosti. Systém řízení jakosti a klinická laboratorní medicína. Řízení dokumentace v klinické laboratoři. Certifikace, akreditace laboratoří. Správná laboratorní práce.	6
Hygienicko-epidemiologický režim klinických laboratoří	Legislativa upravující podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění. Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení, provozní řády. Zdravotní rizika životního prostředí, jejich definice. Zdravotní rizika pracovního prostředí. Determinanty zdraví. Řešení prevence vzniku nemocí specifických a nespecifických.	5
Problematika veřejného zdraví	Zdravotnictví jako společenský systém, podpora zdraví a prevence, současnost a budoucnost veřejného zdravotnictví v ČR. Radiační ochrana (fakultativně).	2
Edukace	Cíle edukace v klinických laboratořích. Pedagogické zásady edukace. Volba a praktická aplikace metod edukace.	2
Metody a techniky výzkumu	Obecná metodologie, metodologie vědeckého výzkumu. Metody deskriptivní, analytické, experimentální, metody hromadného statistického zpracování dat. Pravidla realizace odborné publikace.	4
Hodnocení výsledků výuky	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v právních předpisech souvisejících s pracovní problematikou klinických laboratoří, • ovládá obecné zásady podpory a ochrany zdraví, včetně hygienicko-epidemiologického režimu, • zná zásady poskytování KPR, • zná příslušnou legislativu pro manipulaci s biologickým materiálem a jeho likvidaci, • zná problematiku krizového managementu, • ovládá metody statistického zpracování dat, • ovládá příslušné uživatelské, laboratorní a nemocniční informační systémy, • zná dokumenty týkající se správné laboratorní práce (včetně edukace zdravotnických pracovníků, event. pacientů), • orientuje se v oblasti ekonomiky klinických laboratoří, • umí vypracovat dezinfekční řád pro vybraná pracoviště klinických laboratoří, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • umí provést statistickou analýzu dat pro vědecké a výzkumné účely, • umí vytvořit edukační materiály pro zdravotnické pracovníky a pacienty, • vypracovává laboratorní standardy, • ovládá metody výzkumu, • podílí se na přechodu zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činnosti za nestandardních podmínek.
Způsob ukončení modulu	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.)

3.1.1 Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu

Absolvent/ka základního modulu je připraven/a:

- pracovat s materiály, poskytujícími pravidla pro optimalizaci provozu klinických laboratoří,
- podílet se na akreditačním řízení laboratoří, optimalizaci materiálně technického vybavení, optimalizaci personálního obsazení, validaci laboratorních metod, externím a interním způsobu hodnocení kvality,
- podílet se na řešení krizových opatření v případě přírodních a jiných katastrof (hromadný výskyt postižených, evakuace nemocnice, ochrana obyvatelstva),
- vypracovávat provozní řády příslušných laboratoří v intencích legislativy, upravující podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienických požadavků na provoz zdravotnických zařízení,
- zvládat základní neodkladnou kardiopulmonální resuscitaci,
- podílet se na edukaci pracovníků klinických laboratoří dle pedagogických zásad edukace,
- provádět statistické zpracování dat,
- pracovat s laboratorními informačními systémy,
- zpracovávat odborné texty.

3.2 Učební osnovy odborných modulů – povinné

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

Odborný modul – OM 1	Andrologie	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin 17,5 dne odborné praxe, tj. 140 hodin	
Počet kreditů	38 (20 kreditů za teoretickou část, 18 kreditů za praktickou část)	
Cíl	Připravit zdravotního laboranta pro kvalifikované vyšetření spermioqramu a přípravu spermií pro oplození	
Téma	Rozpis učiva	Minimální

		počet hodin
Anatomie mužského pohlavního ústrojí	Makroskopická a mikroskopická stavba varlete, nadvarlete, prostaty a semenných váčků, ductus deferens. Makroskopická a mikroskopická stavba skrota a penisu. Krevní zásobení varlat.	2
Stavba spermie	Mikroskopická a submikroskopická stavba spermie.	1
Fyziologie mužského pohlavního ústrojí	Protiproudový systém v cévním zásobení varlete, mechanismus erekce a ejakulace.	1
Embryonální vývoj varlete	Prvopohlavní buňky, indiferentní stadium pohlavní žlázy, diferenciacie mužské pohlavní žlázy.	1
Mitóza a meióza	Průběh buněčného dělení, genetický význam meiózy, variabilita v dědičnosti, vznik chromozomových vad.	1
Spermatogeneze	Vývoj mužských pohlavních buněk od spermatogonie po spermatidu.	1
Spermiogeneze	Formování spermie ze spermatidy, původ jednotlivých částí spermie.	1
Hormonální regulace spermatogeneze	Hormony vytvářené ve varleti, jejich chemická struktura. Hormony hypofýzy ovlivňující tvorbu spermií. Sekrece, autokrinní mechanismus, parakrinní mechanismus. Hormonální zpětná vazba. Regulace produkce spermií.	1
Fyziologie spermie	Zdroje energie pro spermii, metabolismus spermie, pohyb spermie, délka přežití spermie, vliv teploty na spermii, vliv pH na spermii. Kapacitace, akrozomální reakce.	1
Patologie spermie a ejakulátu	Syndromy ovlivňující schopnost spermie oplodnit vajíčko, infekce mužského pohlavního ústrojí.	2
Proces oplození	Oplození in vitro a in vivo. Polyspermie a mechanismy, které jí brání. Faktory ovlivňující oplození.	2
Metody odběru ejakulátu	Odběr masturbací, elektroejakulací, získávání spermií při retrográdní ejakulaci.	1
Operativní získávání spermií	MESA, TESA, TESE	1
Vyšetření fyzikálních a chemických vlastností ejakulátu	Vyšetření ejakulátu zrakem a čichem. Ztekucení a viskozita ejakulátu. Vyšetření pH ejakulátu, Vyšetření dalších fyzikálních a chemických vlastností ejakulátu.	2
Vyšetření koncentrace spermií	Metody vyšetření koncentrace spermií. Typy komůrek pro vyšetření koncentrace spermií. Normální koncentrace spermií.	2
Vyšetření pohyblivosti	Typy pohybu spermií, normální pohyblivost	2

spermii	spermii. Metody měření pohyblivosti.	
Vyšetření morfologie spermii	Odhad morfologie spermii v nativním preparátu. Vyšetření morfologie spermii v barveném preparátu.	2
Vyšetření integrity spermii	Vyšetření integrity spermii osmotickou metodou a barvicí metodou.	1
Vyšetření genetických vlastností spermii	Vyšetření integrity chromatinu spermii, vyšetření frekvence chromozomových aberací ve spermiiích.	1
Vyšetření imunologie spermii a ejakulátu	Metody stanovení přítomnosti protilátek proti spermiiím v ejakulátu a séru. Protilátky vázané na povrch spermiií.	1
Speciální metody vyšetření ejakulátu	Imunofluorescenční a cytochemické vyšetření spermiií.	1
Instrumentální vyšetření ejakulátu a spermii	Instrumentální metody vyšetření koncentrace a pohyblivosti. Instrumentální metody vyšetření morfologie spermiií.	1
Denní příprava embryologické a andrologické laboratoře	Kontrola úklidu laboratoře. Desinfekce přístrojů. Desinfekce ploch.	1
Příprava spermii pro intrauterinní inseminaci	Parametry spermii nezbytné pro jejich použití k intrauterinní inseminaci. Metody přípravy spermii pro intrauterinní inseminaci.	4
Příprava spermii pro oplození in vitro	Parametry spermii nezbytné pro jejich použití k oplození bez mikromanipulace a pro ICSI. Metody přípravy spermii pro oplození in vitro.	4
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	2
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí poučit pacienta o odběru ejakulátu a potřebných hygienických opatřeních, • vyšetřuje fyzikální a chemické vlastnosti ejakulátu, • vyšetřuje koncentraci a pohyblivost spermiií, • vyšetřuje morfologii spermii orientačně na nativním preparátu, • zhotovuje nátěr spermii a obarvuje ho vhodnými metodami, • vyšetřuje morfologii spermii na barveném preparátu, • provádí fotodokumentaci nativního i barveného preparátu spermiií, • ovládá základní metody vyšetření integrity spermiií, • připravuje ejakulát pro mikrobiologické vyšetření, • připravuje ejakulát pro imunologické vyšetření, • připravuje základní imunologické vyšetření ejakulátu, • připravuje preparát z ejakulátu pro imunocytochemické vyšetření, • připravuje preparát z ejakulátu pro cytochemické vyšetření, • sestavuje z jednotlivých vyšetření ejakulátu spermiiogram, • umí správně interpretovat výsledky vyšetření ejakulátu a spermiií, • dovede izolovat spermie z ejakulátu, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • dovede izolovat spermie z moči při retrográdní ejakulaci, • dovede izolovat spermie ze tkáně varlat, • připravuje spermie pro intrauterinní inseminaci, • připravuje spermie pro oplození in vitro. 	
Seznam výkonů		Počet výkonů
Vyšetření fyzikálních a chemických vlastností ejakulátu		100
Vyšetření koncentrace a pohyblivosti spermií		100
Orientační vyhodnocení morfologie spermií v nativním preparátu		100
Zhotovení obarveného nátěru spermií		100
Vyšetření morfologie spermií v barveném preparátu		100
Fotodokumentace nativního i barveného preparátu spermií		5
Vyšetření integrity spermií osmotickým testem		5
Příprava ejakulátu pro mikrobiologické vyšetření		10
Příprava ejakulátu pro imunologické vyšetření		10
Imunologické vyšetření ejakulátu metodou immunobead		10
Imunologické vyšetření ejakulátu metodou MAR		10
Zhotovení preparátu ejakulátu pro imunocytochemické vyšetření		3
Zhotovení preparátu ejakulátu pro cytochemické vyšetření		3
Sestavení spermioqramu z jednotlivých vyšetření ejakulátu		20
Interpretace spermioqramu		20
Izolace spermií z ejakulátu pomocí centrifugace		100
Izolace spermií z ejakulátu pomocí swimm up		100
Izolace spermií z moči		5
Izolace spermií ze tkáně varlat		10
Příprava spermií pro intrauterinní inseminaci		10
Příprava spermií pro oplození in vitro		100
Způsob ukončení modulu	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostické metody (test a ústní zkouška) + absolvování předepsané praxe doložené odbornou písemnou prací. 	

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul – OM 2	Kryokonzervace
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	5 dnů teoretické výuky, tj. 40 hodin 17,5 dne odborné praxe, tj. 140 hodin
Počet kreditů	38 (20 kreditů za teoretickou část, 18 kreditů za praktickou část)
Cíl	Připravit zdravotního laboranta pro požadované činnosti při

kryokonzervaci spermií a péči o kryobanku zárodečných buněk.		
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Základy kryobiologie	Mrznutí a tání, krystalický a amorfní led, kryoprotektiva a mechanismus jejich působení.	3
Tekutý dusík a jeho vlastnosti	Fyzikální a chemické vlastnosti tekutého dusíku.	2
Práce při nízkých teplotách	Princip dewarových nádob, jejich údržba a dezinfekce. Měření a udržování nízkých teplot. Měření hladiny tekutého dusíku. Signalizace poruch.	3
Materiály užívané při kryokonzervaci a jejich vlastnosti	Materiál pejet a kryotub. Vliv materiálu na jeho svařitelnost. Těsnost pejet a kryotub. Vliv materiálu na reprodukční buňky.	3
Systémy používané pro kryokonzervaci	Výhody a nevýhody pejet a kryotub, typy pejet a kryotub. Typy skladovacích pouzder.	4
Metody kryokonzervace	Pomalá kryokonzervace, seeding. Vitřifikace. Principy používaných přístrojů.	4
Bezpečnost reprodukčních buněk v kryobance	Ochrana reprodukčních buněk před záměnou. Ochrana reprodukčních buněk před kontaminací. Ochrana reprodukčních buněk před toxickými vlivy. Požadavky na dárce spermií.	6
Hodnocení úspěšnosti kryokonzervace	Přežívání reprodukčních buněk po kryokonzervaci. Statistické metody vyhodnocení úspěšnosti kryokonzervace.	4
Logistika kryobanky	Zásobování kryobanky materiálem a tekutým dusíkem. Příjem a výdej kryokonzervovaného materiálu. Předávání reprodukčních buněk mezi kryobankami.	6
Ochrana pracovníka a bezpečnost práce v kryokonzervační laboratoři	Ochrana pracovníka před účinky nízkých teplot. Ochrana pracovníka před infekcí.	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	2
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka zná: <ul style="list-style-type: none"> • základy kryobiologie, • vlastnosti tekutého dusíku, • principy práce při nízkých teplotách, • materiály užívané při kryokonzervaci a jejich vlastnosti, • vlastnosti systémů používaných pro kryokonzervaci, • jednotlivé metody kryokonzervace, • principy bezpečnosti reprodukčních buněk v kryobance, • hodnocení úspěšnosti kryokonzervace, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • logistiku kryobanky, • ochranu pracovníka a bezpečnost práce v kryokonzervační laboratoři.
Seznam výkonů	Počet výkonů
Denní příprava kryokonzervační laboratoře	100
Údržba a dezinfekce dewarových nádob	5
Měření nízkých teplot	5
Měření hladiny tekutého dusíku	5
Čerpání a přelévání tekutého dusíku	5
Obsluha zařízení pro signalizaci poruch	5
Svařování kryopejet	100
Údržba zařízení pro kryokonzervaci	5
Pomalá kryokonzervace spermií	50
Pomalá kryokonzervace testikulární tkáně	5
Vitifikace spermií	50
Označování kryopejet a pouzder	10
Mikroskopické vyhodnocení přežití spermií po kryokonzervaci	10
Statistické vyhodnocení přežití spermií po kryokonzervaci	10
Statistické vyhodnocení přežití embryí po kryokonzervaci	10
Zpracování dokumentace při přijetí a propuštění reprodukčních buněk	50
Způsob ukončení modulu	<ul style="list-style-type: none"> • Test a ústní zkouška + absolvování předepsané praxe doložené odbornou písemnou prací.

3.2.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

Odborný modul – OM 3	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení
Typ modulu	povinný
Rozsah praxe	5 dnů odborné praxe, tj. 40 hodin
Počet kreditů	15
Seznam výkonů	
	Předepsané výkony k jednotlivým odborným modulům, jež není možno vykonat na vlastním ani jiném neakreditovaném pracovišti
	Výkony spojené s praktickou a teoretickou realizací odborné písemné práce na individuálně zvolené téma oboru Sexuologie a asistovaná reprodukce, která je zároveň praktickou částí atestační zkoušky.

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Školitel pro praktickou část hodnotí zvládnutí výkonů stanovených vzdělávacím programem. Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Školitel odborné praxe potvrzuje splnění výkonů.

- a) Průběžné hodnocení školitelem:
  - školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do Logbooku zapisuje ukončení každého modulu.
- b) Předpoklad pro vykonání atestační zkoušky:
  - absolvování teoretické a praktické výuky; včetně splnění požadované odborné praxe v akreditovaném zařízení potvrzené v Logbooku a splnění výkonů obsažených ve vzdělávacím programu potvrzené přiděleným školitelem;
  - získání příslušného počtu kreditů.
- c) Vlastní atestační zkouška probíhá dle platné legislativy.

5 Profil absolventa

Absolvent/ka specializačního vzdělávání v oboru Sexuologie a asistovaná reprodukce bude připraven/a provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou laboratorní diagnostiku v oboru sexuologie a asistované reprodukce.

Je oprávněn/a na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnou legislativou zabezpečovat laboratorní diagnostiku v rozsahu své specializované způsobilosti stanovené činnostmi, ke kterým je připraven/a na základě tohoto vzdělávacího programu a platné legislativy.

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Zdravotní laborant se specializovanou způsobilostí v oboru Sexuologie a asistovaná reprodukce je připraven:

Bez odborného dohledu klinického embryologa a indikace lékaře:

- spolupracovat s ostatními zdravotnickými pracovníky při zajištění edukace v přípravě na specializované diagnostické postupy, zejména poskytovat zdravotnickým pracovníkům, pacientům, případně jimi určeným osobám, odborné informace o podmínkách odběru biologického materiálu pro laboratorní vyšetření,
- instruovat pacienta o odběru ejakulátu a souvisejících okolnostech,
- instruovat členy týmu v oblasti své specializace,
- provádět kalibrace jednotlivých laboratorních přístrojů v oboru své specializace nebo zaměření a zajišťovat jejich přesnou dokumentaci,
- provádět verifikaci naměřených hodnot,
- podílet se na identifikaci činnosti vyžadující změnu v postupu, odhalovat příčiny nedostatků v poskytované péči, vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe nejen na vlastním pracovišti, ale i v rámci oboru,
- připravovat data ke statistickému vyhodnocení,
- připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- dohlížet na dodržování hygienických standardů v embryologické laboratoři a organizovat činnost k jejich udržení,
- organizovat chod kryobanky reprodukčních buněk,
- organizovat plynulé zásobování embryologické laboratoře materiálem.

Bez odborného dohledu klinického embryologa na základě indikace lékaře:

- zpracovávat ejakulát pro oplození intrauterinní inseminací,
- provádět laboratorní vyšetření ejakulátu,
- připravovat ejakulát pro mikrobiologické, genetické, event. další vyšetření.

Pod odborným dohledem klinického embryologa se specializovanou způsobilostí v oboru a na základě indikace lékaře:

- zpracovávat ejakulát pro oplození in vitro,
- kryokonzervovat spermie,
- kryokonzervovat testikulární tkáň,
- sestavovat na základě laboratorního vyšetření ejakulátu spermioqram.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditována dle ustanovení § 45 zákona č. 96/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

<p>Personální požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školitelem pro praktickou výuku se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který organizuje a řídí praktickou část specializačního vzdělávání. • Školitelem může být pouze zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v oboru specializace a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“. • Lektorem pro teoretickou část se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání. • Lektorem pro teoretickou výuku může být: <ul style="list-style-type: none"> - zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v oboru specializace a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“, - zdravotnický pracovník, který je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“, - lékař s atestací v příslušném oboru, - další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika a financování, právní problematika, krizový management, organizace a řízení, atd.). • Pedagogické schopnosti. • Doklady o odborné, specializované event. pedagogické způsobilosti.
<p>Materiální a technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Musí odpovídat standardům a platné legislativě. • Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu. • Modely a simulátory potřebné výuce praktických dovedností – modely a simulátory k výuce KPR, které signalizují správnost postupu KPR. • Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení).
<p>Organizační a provozní požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pro teoretickou část vzdělávacího programu – jiná zařízení, která mají smluvní vztah s poskytovatelem zdravotní péče dle příslušného oboru specializace. • Pro praktickou část vzdělávacího programu – poskytování zdravotní péče dle příslušného oboru. • Pro praktickou část vzdělávacího programu smluvní vztah s jedním nebo více akreditovaným zařízeními z důvodu zajištění komplexnosti vzdělávacího programu.
<p>Bezpečnost a ochrana zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením. • Výuka k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

- Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru Sexuologie a asistovaná reprodukce				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
ZM	P	Organizačně provozní problematika klinických laboratoří	1 týden T – 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
OM 1	P	Andrologie	1 týden T – 40 hodin 3,5 týdne Pr – 140 hodin	20 (á 4 kredity/den) 18 (á 1 kredit/den)
OM 2	P	Kryokonzervace	1 týden T – 40 hodin 3,5 týdne Pr – 140 hodin	20 (á 4 kredity/den) 18 (á 1 kredit/den)
OM 3	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	1 týden Pr – 40 hodin	15 (á 3 kredit/den)
	P	Odborná písemná práce	120 hodin Pr	45 (á 3 kredity/den)
			T – teorie Σ 120 hodin Pr – praxe Σ 400 hodin Pr – AZ Σ 40 hodin	
			Celkem 560 hodin	156 kreditů

Vysvětlivky: P – povinné, T – teorie, Pr – praxe, P – AZ – praxe na pracovišti akreditovaného zařízení

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura
ČSN EN ISO 15189:2007 Zdravotnické laboratoře – Zvláštní požadavky na kvalitu a způsobilost. Praha: Český normalizační institut, 2007. 55 s
BYDŽOVSKÝ, J. <i>První pomoc</i> . 2.přeprac.vyd. Praha : Grada, 2004. 76 s. ISBN 80-247-0680-6.
MACH, J. <i>Zdravotnictví a právo: komentované předpisy</i> . 2.rozšř.vyd. Praha : LexisNexis, 2005. 455 s. ISBN 80-86199-93-2.
MATÝŠKOVÁ, M.; ZAVŘELOVÁ, J.; MATÝŠEK, S. <i>Systém managementu jakosti: využití v laboratoři</i> . 1.vyd. Brno : IDV PZ, 2002. 87 s. ISBN 80-7013-367-8.
MELICHERČÍKOVÁ, V. <i>Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví</i> . 1.vyd. Praha : Grada, 1998. 102 s. ISBN:80-7169-442-8.
PRUDIL, L. <i>Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví</i> . 4.dopl. vyd. Brno : NCO NZO, 2006. 77 s. ISBN 80-7013-433-X.
TICHÁČEK, B. <i>Základy epidemiologie</i> . 1. vyd. Praha : Galén, 1997. 240 s. ISBN 80-85824-53-1.
VURM, V. <i>Vybrané kapitoly z veřejného a sociálního zdravotnictví</i> . 1.vyd. Praha : Triton, 2007, 125 s. ISBN 978-80-7254-997-9.
ZLÁMAL, J.; BELLOVÁ, J. <i>Ekonomika zdravotnictví</i> . 1.vyd. Brno : NCO NZO, 2005. 206 s. ISBN 80-7013-429-1.
Zákon č. 258/2000 Sb.ze dne 14.7.2000 o ochraně veřejného zdraví. Sb.Z. ČR, 2000, č. 74, s. 3622-3662. ISSN 1211-1244.
Zákon č.239/2000 Sb.ze dne 28.6.2000 o integrovaném záchranném systému. Sb.Z. ČR, 2000, č. 73, s.3461-3474. ISSN 1211-1244.
Zákon č.296/2008 Sb. ze dne 16. července 2008 o zajištění jakosti a bezpečnosti lidských tkání a buněk určených k použití u člověka a o změně souvisejících zákonů (zákon o lidských tkáních a buňkách). Sb.Z. ČR, 2008, č.97, s. 4441- 4459. ISSN 1211-1244.